DEZE KOESTERBUUR OOK BIJ JOU?

OP SCHOOL

VOOR GRIJZE SCHOLEN (WEINIG PLAATS OF VERGROENINGSMOGELIJKHEDEN)

Zorg voor voldoende voedsel
Zonder planten, geen insecten. Zo simpel is het. Wil je insecten aantrekken, dan is het creëren van een of meerdere plantenhoekjes een must. Goed nieuws: dat kan al op een klein plaatsje.

1 Plant op een zonnige plaats een kruidenhoek aan: een plantenbak met bijvoorbeeld wat tijm, salie of rozemarijn zorgt gegarandeerd voor meer insecten.

2 Een tegeltuintje met klimplanten zoals de wilde kamperfoelie (Lonicera periclymenum) is een waar paradijs voor zweefvliegen, vlinders en nachtvlinders. Wel voorzichtig zijn: de bessen van de kamperfoelie zijn giftig.

Zorg voor voldoende warme beschuttingsplaatsen
Is er op jullie schooldomein zelfs te weinig plaats voor zulke kruidenhoeken of tegeltuinen? Geen nood! Insecten hebben immers echt niet veel nodig en zijn al tevreden met kleine hoekjes en spleetjes, vaak verborgen. Organiseer een zoektocht waar je zulke plaatsjes voor onze zespotige vrienden kan creëren.

3 Stapel wat bakstenen, dakpannen of takken en twijgen … en jullie insectenhotel is klaar.

VOOR GROENE SCHOLEN

Heeft jullie school wel wat ruimte en zien jullie het wat groter? Ga dan voor een insectentuin. Enkele tips:

Zorg voor voldoende voedsel
4 Kies zo veel mogelijk voor inheemse bomen, planten en struiken. Ze zijn aangepast aan de groeiomstandigheden, worden minder snel ziek en bovendien zijn onze fauna en flora aangepast aan de bloeicyclus van de inheemse planten. Twijfel je of een struik inheems is of wil je nog andere voordelen van deze planten ontdekken? Surf dan naar www.plantvanhier.be: per regio vind je een overzicht van inheemse bomen en struiken.

Zorg voor voldoende warme beschuttingsplaatsen
5 Een vlindervriendelijke tuin kan niet zonder een brandnetelhoekje. Brandnetels zijn immers de waardplant voor heel wat vlindersoorten. Niet minder dan zes inheemse dagvlindersoorten leggen hun eitjes af op deze plant. Wil je vlinders in jouw schooltuin? Geef de brandnetel dan zeker een ereplaats!

6 Heb je plaats zat en is er een jaarlijkse aanvoer van snoeihout waarmee jullie geen blijf weten?
Maak dan een takkenril. Heel wat insectensoorten vinden daarin een schuilplaats én je bent meteen op een milieuvriendelijke manier van het snoeihout verlost. Helemaal gratis bovendien. Bijkomend voordeel: meer insecten zorgen voor meer leven. Houd eens stil de wacht aan de takkenril en laat je verrassen over de vele vogels die zo een ril opzoeken.

7 De beste insectenhotels zijn de natuurlijke
Bespaar jezelf een hoop werk in het najaar en laat de bladeren liggen en de afgestorven (holle) plantenstengels rechtop staan. Je zal verbaasd staan hoeveel kriebelleven beschutting zoekt onder de bladeren en in de holte van de stengels.
Opruimen… kan altijd nog in de lente.

8 Beschik je over een groot domein?
Misschien kan je dan samenwerken met een plaatselijke imker: plaats wat bijenkorven, zaai een bloemenweide in en leer meer over honingbijen, korte ketenproducten en voedselkilometers.

VOOR GRIJZE EN GROENE SCHOLEN

Zorg voor voldoende warme beschuttingsplaatsen
9 Maak en plaats een insectenhotel. Zie ook ‘EN NU JIJ! IN DE KLAS’

IN DE BUURT

Sensibiliseer ouders, vrienden en buren:
10 Maak samen met de leerlingen insectenhotels. Die kan je dan verkopen aan ouders, grootouders en buurtbewoners.

11 Promoot bloemenweiden. Voer actie voor meer insectenlokkende zaadmengsels.

12 Organiseer een verkoop van insectenlokkende planten.

13 Sensibiliseer buurtbewoners. Leg hen uit hoe ze een insectenvriendelijke tuin kunnen aanleggen.

FEITEN OF FICTIE?

✓ **ZES**
Zoveel poten hebben insecten. Een spin heeft 8 poten en is dus geen insect. Spinnen behoren tot de klasse van spinachtigen.

✓ **MET VELE**
Insecten vormen de grootste groep van dieren op aarde. Je vindt ze in alle maten en gewichten. De grootste groep zijn de kevers: er zijn wereldwijd maar liefst meer dan 350.000 verschillende soorten kevers.

✓ **DE BEZIGE BIJ**
Je kent vast de uitdrukking 'een bezige bij'. Dat komt dankzij de werksters uit het bijenvolk.
Zo'n bijenvolk bestaat uit een koningin, werksters en darren. Ieder heeft een welbepaalde taak. De darren zijn de mannelijke bijen. Zij moeten de koningin - de enige vrouwelijke vruchtbare bij - bevruchten. De taak van de koningin is zorgen voor een nageslacht. De werksters zijn onvruchtbaar en zorgen voor al het andere werk. Het zijn dus letterlijk bezige bijen.

ALGEMENE FICHE INSECTEN

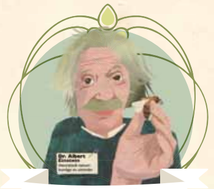

Insecten zijn soms echte lastpakken. Muggen houden ons 's nachts uit onze slaap, wespen steken en vliegen vallen al het lekkers op tafel aan. Toch zijn insecten van levensbelang. Ze vormen een noodzakelijke schakel in de natuurlijke voedselketen.

Zo staan insecten bij heel wat van onze koesterburen op het menu. Spitsmuizen en vleermuizen zijn zelfs helemaal afhankelijk van insecten: hun menu bestaat bijna enkel uit insecten. Zonder insecten dus geen vleermuis of spitsmuis.
Bij planten zorgen bijen, maar ook sommige kevers en vliegen bovendien voor de bestuiving. En ook wij maken dankbaar gebruik van deze beestjes en hun werk. Denk maar aan honing en zijde. Of insecten als biologisch bestrijdingsmiddel. Bovendien zijn insecten in veel landen echte lekkernijen.

Wetenschapper Albert Einstein erkende al vroeg het belang van insecten en in het bijzonder van de bij. Wanneer de laatste bij sterft, heeft de mens nog vier jaar te leven, wist hij. Slecht nieuws nu: het gaat niet goed met de bijenpopulatie. Niet enkel hier bij ons, maar wereldwijd heeft ze het moeilijk. Ook andere insectensoorten staan onder druk mede door het gebruik van insecticiden in huis en tuin.

Insecten hebben nochtans een centrale plaats in de biodiversiteit en het koesterburenverhaal. Hoog tijd dat we iets doen voor die beestjes: het komt er op aan om insecten te lokken en zowel voedsel- als beschuttingsplaatsen voor hen te voorzien.

Veel hebben insecten niet nodig: een geurige plant of struik, een boomschijf met gaatjes, wat dakpannen of bakstenen in een verloren hoekje ... Voor je het weet, gaat er een nieuwe koesterwereld voor jou en je leerlingen open. Ga dus vlug aan de slag en creëer samen met collega's, ouders en leerlingen een wonderlijke wereld op en rond jouw school.

KOESTER BUREN

MOS Milieuzorg Op School

PROVINCIE VLAAMS BRABANT

IN DE KLAS - EEN INSECTENHOTEL OP MAAT VAN DE SCHOOL

Groot en klein, hangend of staand ... insectenhotels heb je in alle maten en vormen. Je kan er eentje aankopen, maar waarom maak je niet samen met je leerlingen een echt insectenhotel met alles erop en eraan? Geen inspiratie? Zoek op internet naar 'Insectenhotels' en neem een kijkje bij 'Afbeeldingen'.
Of surf naar http://ikgeeflevenaanmijnplaneet.indeklas.be en ontdek enkele voorbeelden.

En dan aan de slag. Wat heeft welk insect nodig? Maak van elk insect een identiteitsfiche. Zo ken je de noden per insect. En weet je wat je mag verwachten. Laat leerlingen zelf verschillende ontwerpen tekenen en organiseer een verkiezing voor een (of meerdere) insectenhotel(s). Doe een oproep bij collega's, ouders en buurtbewoners voor gratis bouwmateriaal zoals stenen, hout, stro … Betrek zeker ook de klusjesman en het onderhoudspersoneel. Bouw samen een hotel en geef het een ideaal plaatsje op jullie domein.
En dan is het spannend afwachten: welk insect is jullie eerste gast?

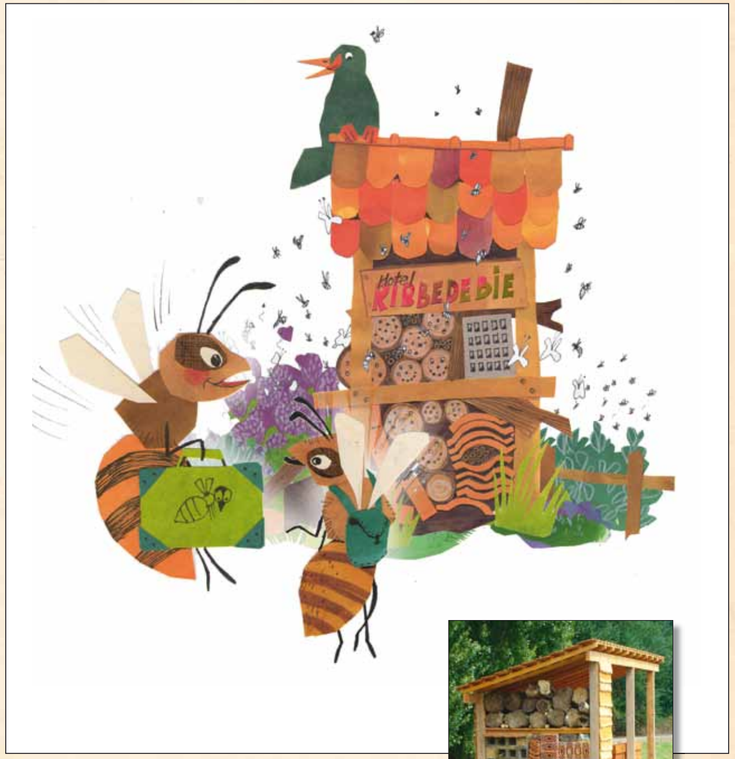

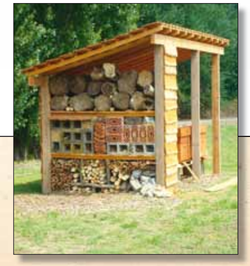

Insectenhotel op de PIVO site